

Uit de inleiding van dr. Annemarie Bouman, antropologe

- Professionalisering is noodzakelijk en daarvoor moet personeel worden opgeleid.
- Inventariseer de taboes die binnen en buiten je eigen organisatie leven.
- Wees je er bewust van dat jouw taboe niet noodzakelijkerwijs iemand anders taboe is (en omgekeerd).
- Wees je bewust van de verschillende referentiekaders.
- Wees op de hoogte van de gevolgen en repercussies van het doorbreken van een taboe. Neem daarom de situatie erg serieus.
- Wees op de hoogte van de weerstanden die er zijn om taboes te doorbreken.
- Werk samen met andere instanties.
- Soms is een cultureel houdbare oplossing beter dan een sociaal wenselijke oplossing.
- Stel een rode vlaggenlijst op om eerwraak te herkennen bij vrouwen uit eerculturen, bijvoorbeeld:
  - Het gebruik van woorden als schade en schaamte;
  - Als een ruzie over internet e/o telefoon gaat;
  - Gebruik van de term roddel (weet hierbij wat de implicaties van roddel binnen deze culturen kunnen zijn).

Uit de workshop: Hulpverlening bij seksueel geweld gefaald?

- Praat met jongeren op hun eigen niveau en luister vooral zonder opgeheven vinger.
- Je bereikt jongeren door naar ze toe te gaan. Zoek contact met jongerenwerkers in buurtcentra.
- Win vertrouwen.
- Hulpverleners, overheden, lokale migrantenorganisaties en opvoeders moeten gezamenlijk het taboe doorbreken.
- Deel dossiers met elkaar binnen de keten. Dit is zeer belangrijk om een gezin te kunnen helpen.
- Geef medewerkers deskundigheidsbevordering, zodat zij niet meer onbewust onbekwaam zijn en last hebben van handelingsverlegenheid.
- Ken je bevoegdheid als hulpverlener. Schakel collega's in vanuit de keten. Je kunt maatwerk leveren door met elkaar te delen.
- Wees je bewust van welke taboes er binnen de eigen organisatie zijn en hoe deze doorbroken kunnen worden en bespreekbaar kunnen worden gemaakt. Maak deze taboes inzichtelijk bij de medewerkers.
- Door jongeren met elkaar te laten praten kan er sprake zijn van vroegtijdige signalering.

Uit de workshop: Homoseksualiteit anno 2010 nog steeds onacceptabel!

- Maak seksualiteit bespreekbaar en begin bij de vrouwen (opvoeders), deze zijn bereidwilliger, kinderen kennen geen taboes.
- Noem het onderwerp bij de naam.
- Werk aan empowerment.
- Zet religie in als instrument, gebruik bv. "naastenliefde" of "oordeel is niet aan de mens maar aan God / Allah".
- Het is belangrijk dat migranten vrijwilligersorganisaties het onderwerp eerst zelf agenderen. Zodra er overeenstemming is met elkaar, dan naar buiten treden (onderwijs, ouders).
- Zet sociale media in.
- Schakel landelijke koepels in die zich bezig houden met diversiteit, o.a. homoseksualiteit. Deze kunnen een bijdrage leveren aan overleg op lokaal niveau.
- Probeer allochtone homoseksuelen te werven om voorlichtingen te geven, het verhaal is dan geloofwaardiger.
- Sluit aan bij bestaande groepen.
- Zet vrouwelijke voorlichters in voor vrouwen.
- Zet mannelijke voorlichters in voor mannen.
- Contact!
- Heb een open houding en wees respectvol.
- Pak deze discussie op vanuit het kader van gezondheid (vooral bij moslims die streng in de leer zijn).

Uit de workshop: Hoe bespreek je seks met jongeren?

- Praat zelf zo open mogelijk over seks en liefde en schaam je niet.
- Bruikbare informatie om het thema in de groep aan te snijden is te vinden op www.liefdesloket.nl.
- Organiseer een quizavond.
- Ga een groepsdialoog aan.
- Hang posters op met afbeeldingen die om een reactie vragen of leg provocerende en informerende boeken over het onderwerp op tafel.
- Leen bij de GGD de "Lovebox".
- Gebruik enkele oefeningen uit het boek "Rots en Water", deze oefeningen zijn vooral geschikt voor jongens.
- Wees je bewust van de culturele achtergrond van de jongere(n)
- Toon belangstelling voor belangrijke kwesties binnen andermans cultuur.
- Wees je bewust dat elke religieuze stroming op verschillende wijze geïnterpreteerd wordt.
- Geef voorlichtingsgesprekken over seks aan jongeren met een islamitische achtergrond apart aan jongens en meisjes en in kleine groepen.

Uit de workshop: Verslaafde allochtone jongeren, niet gezien?

- Gebruik een casus / voorbeeld en vraag niet rechtstreeks.
- Gebruik sleutelfiguren, migrantenorganisaties of moskee om in contact te komen en een taboe bespreekbaar te maken.
- Benader de risicogroep via de door hen gerespecteerde personen en organisaties (laagdrempeilig) zoals het onderwijs, wijkagent, huisarts, trainer van de sportclub.
- Combineer 'moeilijke' onderwerpen met 'makkelijke' onderwerpen en bespreek deze in combinatie met elkaar.
- Gebruik het internet als communicatiemiddel.
- Organiseer een 'dialoog' zonder het onderwerp specifiek te benoemen en bespreek het in een reeks van verschillende onderwerpen die geen taboe zijn, bijvoorbeeld in het kader van het thema gezondheid.
- Pas je preventie activiteiten aan de groep aan.
- Zet rolmodellen in voor voorlichting.
- Een hulpverlener met een migranten achtergrond kan zowel een positief als een negatief effect hebben. Dit geldt ook voor de sekse van de hulpverlener. Dit is afhankelijk van het taboe, ga hier professioneel mee om.
- Bundel de krachten in de wijk, werk met elkaar samen. Betrek migranten vrijwilligersorganisaties.

